

Članek št. 3

ALI JE ŠTUDENT LAHKO SAMOSTOJNI PODJETNIK?

Področje statusa in pravic študenta, ki iz njega izhajajo, je urejeno v Zakonu o visokem šolstvu (ZVis). Študentom iz naslova statusa študenta pripadajo določene pravice in ugodnosti, kot so npr. pravica do zdravstvenega varstva, subvencioniranega prevoza, subvencionirane prehrane, subvencioniranega bivanja, možnosti dela preko študentske napotnice in možnost štipendiranja, vendar le pod pogojem, da študent ni v delovnem razmerju, ne opravlja samostojne registrirane dejavnosti, ni vpisan v evidenco brezposelnih oseb, ni poslovodna oseba gospodarske družbe ali direktor zasebnega zavoda.

Študent lahko ustanovi svoj s.p., vendar z ustanovitvijo s.p.-ja ne bi bil več upravičen do pravic, ki izhajajo iz statusa študenta, še vedno pa bi formalno imel status študenta.

V času, ko bi imel odprt s.p. ne bi mogel uveljavljati študentskih bonov, koristiti subvencioniranega prevoza, bivati v študentskem domu, delati preko študentske napotnice. Prav tako bi mu prenehalo morebitno štipendijsko razmerje. V tem času mu sicer ne bi bilo treba skrbeti glede obveznega zdravstvenega zavarovanja, saj bi bil zavarovan na podlagi plačevanja prispevkov na temelju 5. alineje 1. odstavka 15. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

Prispevki za s.p. 2023 so vezani na povprečno plačo 2022. Gre za prispevke, ki jih samostojni podjetniki plačujejo za zdravstveno zavarovanje in poškodbe pri delu, pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter starševsko varstvo in za zaposlovanje.

Minimalni prispevki za s.p. 2023 znašajo 463,87 evra, maksimalni prispevki za s.p. 2023 znašajo 2705,97 evra.

Če bo ustanovitev s.p. v letu 2023 vaša prva, je dobro vedeti to, da prvo leto ne plačujete celotnih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Prvo leto se plačuje le polovica teh prispevkov, v drugem letu pa se oprostitev zniža na 30 %. Vendar to velja izključno le ob prvem vpisu fizične osebe v poslovni register.

Torej odprtje s. p. NE bo vplivalo na vašo pravico do študija, še vedno boste lahko naprej nemoteno študirali. V primeru, da do sedaj niste plačevali šolnine, vam je tudi po sklenitvi delovnega razmerja ali odprtja s.p. ne bo potrebno plačevati. ZVis namreč ne določa nobene omejitve, ki bi zaposlenim študentom ali študentom, ki opravljajo samostojno registrirano dejavnost onemogočala redni študij. Zato tudi ne bo potrebna sprememba študentskega statusa iz rednega v izrednega.

S trenutkom prenehanja samostojne registrirane dejavnosti (zaprtjem s.p.) boste ponovno upravičeni do pravic in ugodnosti, ki izhajajo iz statusa študenta. Seveda pod pogojem, da boste takrat še imeli status študenta.

Znova boste upravičeni do obveznega zdravstvenega zavarovanja preko staršev – torej s trenutkom zaprtja s.p. in ne šele z novim študijskim letom. Načeloma pristojni organi to ugotovijo kar sami na podlagi evidence zavarovancev zdravstvenega zavarovanja.

Če pa se zgodi, da tudi po prenehanju delovnega razmerja ne bi mogli uveljavljati določenih pravic, npr. subvencionirane prehrane, svetujem, da predložite dokazilo, da ne opravljate več samostojne registrirane dejavnosti, na podlagi katerega bodo spet vzpostavili vašo pravico iz študentskega statusa.

Vir:

FURS:

https://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/podrocja/prispevki_za_socialno_varnost/osnove_za_placilo_teor_zneski_prispevkov_za_socialno_varnost/

https://edavki.durs.si/EdavkiPortal/openportal/CommonPages/Opdynp/PageD.aspx?category=samozaposlene_osebe_fod

Portal Spot.gov.si: <https://spot.gov.si/sl/teme/samostojni-podjetnik/>

Datum: 27.6.2023

Pripravila:

Iris Lanščak, svetovalka SPOT Svetovanje Pomurje

Projekt JR podporno okolje 2023:

Projekt je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport ter SPIRIT Slovenija, javna agencija